

Informace o přijetí opatření dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (whistleblowing)

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, má přímý účinek na národní legislativu od 17. prosince 2021. Smyslem ochrany těchto osob (oznamovatelů) je proto vytvořit takové prostředí, ve kterém se oznamovatelé nebudou muset obávat jakékoliv sankce pro případ, že protiprávní jednání oznámí, a přispět tak ochraně veřejného zájmu.

Česká obchodní inspekce (dále též jen „ČOI“), jako orgán státní správy (povinný subjekt), tímto informuje o zavedení vnitřního oznamovacího systému a mechanismů, které slouží k nahlašování oznámení a řešení protiprávního jednání na Českou obchodní inspekci. K plnění výše uvedeného úkolu byl vydán s účinností od 17. prosince 2021 „Metodický pokyn k aplikaci směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie – Ochrana oznamovatelů a její provádění v České obchodní inspekci“.

Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnit odhalování protiprávního jednání odehrávajícího se na pracovišti nebo při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti.

Ochrana oznamovatele se vztahuje pouze na oznamovatele protiprávního jednání spadajícího do věcných oblastí v působnosti Směrnice. Oblastmi upravenými právním předpisem nebo předpisem Evropské unie v českém právním řádu rozumí následující oblasti:

- a. finančních institucí, finančních služeb, finančních produktů a finančních trhů,
- b. daně z příjmů právnických osob,
- c. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- d. ochrany spotřebitele a bezpečnosti a souladu s požadavky na výrobky podle právních předpisů,
- e. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- f. ochrany životního prostředí, bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat,
- g. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- h. zadávání veřejných zakázek, veřejných dražeb a hospodářské soutěže,
- i. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- j. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- k. ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
- l. fungování vnitřního trhu včetně ochrany unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory.

Výčet předpisů týkajících se věcných oblastí v českém právním řádu bude průběžně aktualizován na webu Ministerstva spravedlnosti.

Ústřední ředitel České obchodní inspekce jmenoval v rámci stávajících systemizovaných služebních míst JUDr. Ing. Pavla Novotného, tel. 296366210 a Ing. Josefa Hrubého, tel.

296366172, jako příslušné osoby, které přijímají, prošetřují a navrhují opatření k nápravě zjištěného protiprávního jednání.

Oznámení lze na ČOI podat prostřednictvím zřízeného vnitřního oznamovacího systému (VOS):

a) Písemně:

1. nejlépe doručení listinných oznámení v zalepené obálce s označením „k rukám příslušné osoby – neotevírat“, na adresu podatelny České obchodní inspekce, Štěpánská 796/44, 110 00 Praha 1, nebo do schránky pro příjem listinných oznámení označené „Schránka pro příjem oznámení ve smyslu nařízení vlády č. 145/2015 Sb.“, která se nachází ve vstupu do budovy z ulice Štěpánská 796/44 (na levé straně hned za vstupními dveřmi).
2. Prostřednictvím elektronické adresy prosetrovatel@coi.cz – podané oznámení přijímá příslušná osoba, která oznámení zaeviduje ve své evidenci údajů.

b) Ústně (osobní nebo telefonický rozhovor)

Při ústním podání na základě osobního nebo telefonického rozhovoru pořídí příslušná osoba písemný záznam, který co do obsahu odpovídá protokolu podle § 18 odst. 2 správního řádu. Při pořízení písemného záznamu o oznámení se oznamovateli umožní, aby se vyjádřil. Vyjádření oznamovatele se přiloží.

Příslušná osoba vede evidenci údajů z oznámení. Evidenci vede v elektronické podobě a v rozsahu:

- a) datum přijetí oznámení,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,
- c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa,
- d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou a výsledek posouzení.

Příslušná osoba uchovává samotná oznámení a případně písemný záznam, a to takovým způsobem, aby přístup k nim měla pouze příslušná osoba, a to po dobu nezbytně nutnou pro případ dalších šetření (i dalšími orgány veřejné moci). Doba uchovávání dokumentace příslušnou osobou je pět let.

Příslušná osoba vyrozumí oznamovatele do 7 dnů o přijetí oznámení. Oznamovatel nebude vyrozuměn, pokud o to výslovně požádal nebo pokud by vyrozuměním došlo k prozrazení jeho totožnosti.

Příslušná osoba vyrozumí oznamovatele o způsobu vyřízení jeho oznámení (o výsledku prošetření a o plánovaných či přijatých opatřeních) ve lhůtě do 20 dnů ode dne jeho přijetí, případně do 40 dnů ve zvláště složitých případech (přičemž tato lhůta neběží po dobu nezbytnou k opatření potřebných podkladů vedoucích k posouzení), a to za předpokladu, že celková doba posouzení ode dne odeslání vyrozumění o přijetí oznámení do poskytnutí zpětné vazby oznamovateli o posouzení nepřekročí 3 měsíce.

Metodickou, poradenskou a odbornou pomoc ve věcech ochrany oznamovatelů poskytuje Ministerstvo spravedlnosti. Současně vykonává úkoly spojené se zavedením a fungováním externího (vnějšího) oznamovacího systému (EOS), přijímá a posuzuje oznámení a plní další úkoly stanovené Směrnicí. Podrobnosti a aktuální verze metodiky je ke stažení na: <https://oznamovatel.justice.cz>.